

Vi

kvinnor

I DEMOKRATISKT VÄRLDSFÖRBUND

Nr 2

Läs i detta nummer:

Elisabeth Tamm: De japan-
ska kvinnornas appell.

Gunnel Granlid: Textilarbe-
terskan — den klassiska
proletärkvinnan.

Om mödrarnas världskon-
gress.

8 mars 1955.

Ada Nilsson: De olika åldrar-
nas problem.

Albert E. Kahn: En förbry-
telse mot barnen.

Barnpsykologen: Kan föräld-
rar ursäktas?

Noveller, dikt, handarbeten
och sömnadsråd, fråge-
spalt, bokanmälan, barn-
sida.

OMSLAGET:

Textilarbeterska

Arg. 7 - 1955 - 50 öre

De japanska kvinnornas appell

Japan har drabbats av ohyggligt svåra slag. Tre gånger har dess folk blivit utsatt för de fruktansvärda olyckor som ett angrepp av atom- och vätebomber innebär. Tidigt den 1 mars 1954 genomfördes ett amerikanskt vätebombsexperiment vid Bikini-atollen i Stilla havet. Tre timmar senare började radioaktiv aska falla över havet. 23 fiskare ombord på ett fiskefartyg sysselsatt med tonfiske 150 sjömil från atollen översållades därvid av radioaktivt stoft. Samtliga fiskare fördes efter hemkomsten till sjukhus. De hade drabbats av en olidlig klåda, brännsår och utslag, aptitlöshet och trötthet. På sensommaren avled en av dem, de övriga ligger fortfarande på sjukhus och de har fått besked att de måste stå under läkarvård så länge de lever. 14 av dessa fiskare var ogifta och ingen av dem vågar ens tänka på att gifta sig, av skräck för att eventuella barn skall bli missbildade. En av de sjuka lär ha yttrat att atombomben borde fällas över Amerika, så att dess invånare själva finge känna på vilka lidanden detta hemska vapen förorsakar. Det är begripligt om de som utsatts för så oerhörda lidanden faller sådana yttranden, men den riktigaste påföljden av ett sådant brott av människor mot människor måste väl vara ovillkorligt förbud mot användning av atomvapnet, ett förbud som varje land skulle förpliktiga sig att efterleva.

Då säges det kanske att krig är krig och krig kommer alltid att förekomma. Men varför? Är det nödvändigt? Är ondskan verkligen så stor att inget brott är för stort, ingen ogärning för grym? Skall släktled efter släktled beredas de grymmaste lidanden? Vilken rätt har människan att överskrida en gräns bakom vilken hon icke kan överblicka följderna?

Framstående behjärtade japanska kvinnor har utfärdat en appell där de berättar om de lidanden deras folk drabbats av, först genom atombombsangreppen på Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945 och sedan genom vätebombsexplo-

sionerna i Stilla havet förra året. De vädjar till all världens kvinnor om uppslutning kring kravet på förbud av framställning och användning av atomvapen.

Mänskligheten står inför sin ödestimma. Det det gäller är om den skall använda atomkraften till sin egen utplåning eller till sitt

framåtskridande. Mot de krafter som går in för det förstnämnda alternativet reser sig folken till protest också i vårt Europa. Må den protesten bli ljungande!

Låtom oss arbeta för freden och låtom oss hoppas på förnuftets seger!

Elisabeth Tamm.

Erik Blomberg:

DE SOVANDE BARNEN

De somna in med lugna andetag:

för dem är livet som en enda dag

med sömnen fylld av stora skogars sus

och drömmar tindrande av sommarljus,

med samma strand och samma blåa vik,

som yrde nyss av språng och glädjeskrik,

en välkänd värld av bragder och bestyr,

där allt finns kvar, då nästa morgon gryr.

Men vaknar någon av dem i sin bädd

och stirrar vilt mot alla skumma vrår

och ropar plötsligt, snyftande och rädd —

då är där alltid samma hand tillreds,

som sakta stryker över fuktigt hår,

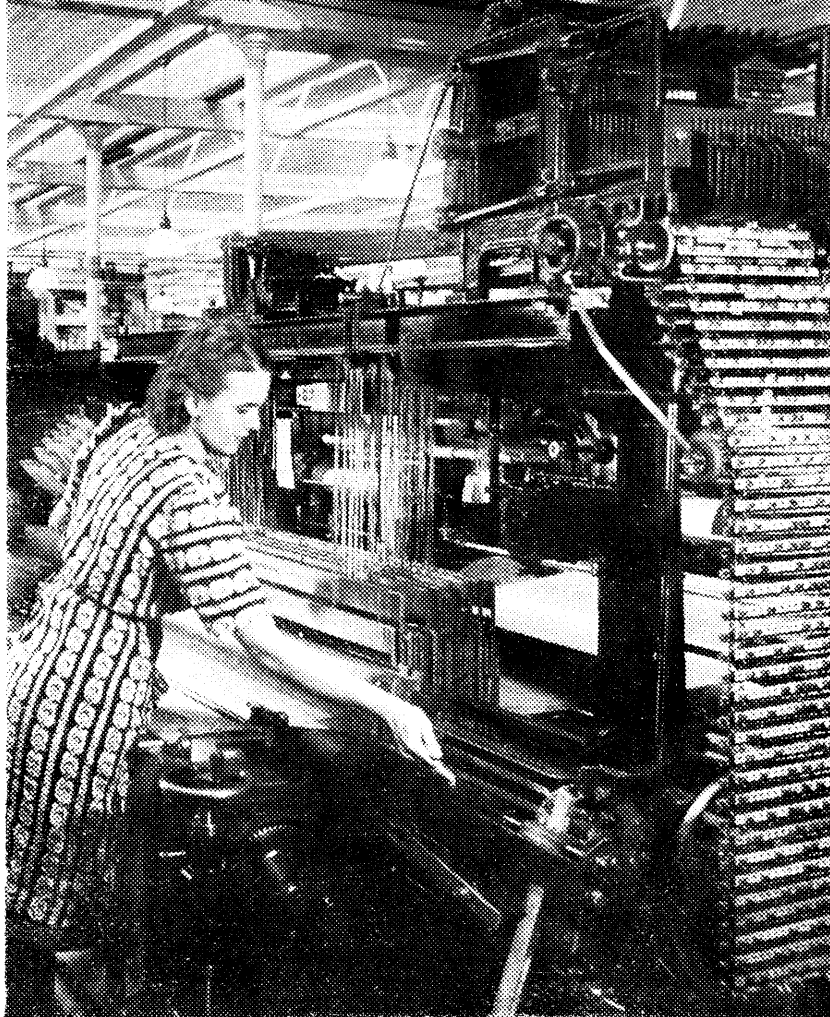
tills drömmarn tystnar, tröstad och till freds.

De sova djupt med jämna andetag:

Kring deras drömmar, deras vakna dag,

vår kärlek välvt ett ljust, osynligt rum —

men över oss står natten, svart och stum.

Gunnel Granlid:

TEXTILARBETERSKAN *den klassiska proletärkvinnan*

Hon sitter mitt emot mig. Man kommer osökt att tänka på Amelins vackra porträtt av textilarbeterskan, då man ser denna äkta arbetarkvinna med fylliga drag, snabb i talet och snar till skrattet. Det är väl heller ingen tillfällighet, att Amelin just valde textilarbeterskan att representera den förvärvsarbetande kvinnan. Denna industri har slukat och förbränt tusentals kvinnor, har ständigt tagit in ny och ung arbetskraft medan de gamla satts på undantag eller fått ge sig iväg efter som det heter "väl förrättat värv". Textilarbeterskornas tillvaro har belysts såväl i konst som litteratur. Moa Martinsson är väl den, som med

större och djupare känsla än de flesta, givit en sann skildring av denna tillvaro, fylld av slit och släp för hem och familj — och för profitjagande textilbaroner.

Situationen för denna stora arbetargrupp är ljusare i dag än på den tiden, men det finns alltså problem och de bottnar i samma orsaker, som då förelåg.

Textilarbeterskan jag talar med har arbetat i tretti år inom textilindustrin. Under tiden hon plockar på sin väska och sina handskar berättar hon om sina erfarenheter under dessa år på fabrikena. Man har inte längre samma krafter, som förr hjälpte en att jobba, föda barn, sköta hem och jobba

När man blir gammal skubbas man undan på fabriken, man skjutsas hit och dit, säger den göteborgska textilarbeterska som Gunnel Granlid berättar om här. De timlöner och ackordsförtjänster som anges är alltså hämtade från Göteborg.

igen, säger hon. Andock släpar hon sig upp varje morgon klockan kvart över fem, trängs på spårvagnen med andra arbetare och arbeterskor och försvinner in i fabriken för åtta strävsamma timmar, hetsar sedan hem, snor runt i affärerna, lagar mat till familjen och sköter hem och barn.

— Nu hör man till dom gamla, säger hon — inte resignerat men dock konstaterande faktum. Då får man en känsla av att man skuffas undan på fabriken. Förut hade jag min slubbmaskin, men så kom det nya maskiner och för att de skulle ge fullt utbyte för arbetsgivaren måste de köras i skift. Och det orkar man ju inte med nuförtiden. Men när jag stod vid maskin i slubben var det ett roligt arbete.

Så började den ringdans på arbetsplatsen, i vars virvlar så många av de gamla textilarbeterskorna obönhörligt sugs med. Det är ingen rolig dans. De skjutsas hit och dit, från det ena arbetet till det andra. De får en känsla av att vara överflödiga. Men de behöver förtjänsten så innerligt väl — och därför stannar de. Nu står vår textilarbeterska och rengör maskiner, ett arbete som inte är ackordsatt.

— Jag tjänar sämre på det här, säger hon, och det är ju märkvärdigt att utvecklingen här är den rakt motsatta mot på andra arbetsplatser. Här sjunker lönen med anställningsåren... 1.94 i timmen har jag, och efter det skatten är dragen, avgiften erlagd till fackföreningen och resan hem betalts, har jag jämt 80 kronor kvar i portmonnän. Man grunnar på om det lönar sig att arbeta...

1.94 i timmen! Det innebär en

veckolön på 110 kronor och det skall en människa kunna leva av, det begär man i varje fall från företagsägarna. Nu skall det i sanning erkännas, att de flesta inom textilindustrin har möjlighet att tjäna ackord på sitt arbete. Men även ackordsarbetarna har dålig lön för mödan. 130—150 kronor kan de komma upp till i veckan, om maskinen går bra och materialet är lättarbetat.

Den manliga timförtjänsten utgör 2.29. Från fackföreningarnas sida har gång på gång förts fram krav om att lönerna måste höjas inom facket, men företagen har här varit styvnackade och hållit dem tillbaka. För ett par år sedan låg textil i lönehänseende tämligen bra till i förhållande till andra fack och hade lyckats knappa in på försprånget, men efter de senaste årens dåliga uppgörelser har man obönhörligt hamnat i låglönegrupperna. För närvarande ligger lönerna i textil ungefär 1.500 kronor under jämförbara industriarbetargrupper.

Arbetskraften har inom textilindustrin, som på de flesta områden, blivit alltmer hetsig. Rationaliseringar genomförs i stor utsträckning, vilket på flera håll inneburit att arbetskraft dragits in. Permitteringar och varsel om sådana har förekommit på flera ställen i landet bl. a. i Jämtland, Sjuhäradsbygden och Trollhättan. Detta gör, att osäkerheten är en trogen följeslagare för arbeterskorna i textilindustrin. Särskilt gäller detta de äldre, som ofta arbetat många år på samma företag. Det är ett faktum, att de äldre textilarbeterskorna gärna skuffas undan till sämre betalda arbeten. Typiskt och cyniskt är ett uttalande av en ingenjör och arbetsledare vid en göteborgsindustri. En gammal textilarbeterska begärde löneförhöjning och fick till svar:

Mödrarnas Världskongress till försvar för barnens liv

Barn kan inte försvara sig själva. Varje mor vet att hon inte får släppa ut sina småbarn utan att hålla ett vakande öga över dem. Där är bilarna och motoreyklarna — och småbarn tänker sig inte för, i lekens hetta rusar de ofta rätt ut i trafiken. I tidningarna och i radion manar man dagligen: Föräldrar, skydda era barn för trafiken. Lär dem hur de ska bete sig när de går över en gata. Se till att de minsta

— Om ni inte hade varit så hade vi kunnat få invalider att utföra detta arbete.

Som synes lever mycket kvar av den gamla andan i textil och våra dagars arbetsgivare skiljer sig i sak synbarligen inte från forna tiders textilbaroner.

En av de största orättvisorna i textil är att kvinnornas löner ligger så betydligt under de manliga arbetarnas, trots att de gör samma arbete. I en industri med ett så markant inslag av kvinnlig arbetskraft är det givetvis ytterst lönande för företagen att denna orättvisa får bestå. Arbetsgivarna inom textilindustrin motsätter sig också bestämt införandet av lika lön på företagen. Kravet på likalön är emellertid i dag starkare än någonsin. Företagarnas hållning i denna sak understryker än mer det berättigade i kravet om att likalönsprincipen fastställs i lag, liksom åttatimmarsdagen och semestern.

Det gäller emellertid att kvinnorna håller ihop mot arbetsgivarna i dessa för dem livsviktiga frågor. Det har också de flesta kvinnor förstått och solidariteten dem emellan växer sig allt starkare.

inte leker i närheten av trafikerade vägar och gator. Allt detta är oerhört viktigt och det är på föräldrarna ansvaret tyngst faller för barnens säkerhet. Och alldeles särskilt på mödrarna eftersom det ju är de som mest har hand om barnen.

Men vad gör vi för att försvara deras liv mot den tusenfalt större fara som i dag svävar över deras huvuden: faran för ett nytt krig och ett krig med atomvapen? Den faran är direkt överhängande — vetenskapsmän över hela världen sänder ut oupphörliga varningar till oss, att vi inte får tillåta att atomvapnen tas i bruk, inte tillåta vidare experiment med dessa hemiska vapen som smittar hela atmosfären och hotar att fördärva oss och hela växt- och djurriket.

KDV har i denna situation beslutat att till sommaren sammankalla en mödrarnas världskongress mot kriget och atomvapnen. Där kommer mödrar från alla kontinenter att samlas till försvar för barnens liv. Också svenska mödrar måste i stora skaror delta i denna kongress och arbetet för den blir vår största och viktigaste uppgift under de närmaste månaderna. Om vår ansvarskänsla och vår kärlek till barnen säger oss att vi måste efterkomma de ständiga maningarna om att skydda barnen i trafiken, så har vi tusenfalt större anledning att i dag lyssna till de maningar vetenskapsmän och andra riktar till oss om skydd för barnens liv mot atomvapnen. Det är bara vi vuxna som kan skydda dem, och vi kan bara göra det genom att bekämpa krigsförberedelserna och kräva ovillkorligt förbud mot tillverkning och användning av atomvapen.

MIMI SVERDRUP LUNDEN

Från kvinnosak till fredens sak

De av oss från Sverige som först mötte Mimi Sverdrup Lunden i hennes verksamhet för någon uppgift, såg henne helt naturligt som representant för Norge i en eller annan egenskap. Och vi får säga att hon var en värdig representant för Norge!

Det var inte bara det att hon gjorde sig gällande och tog sig något ut, att hon fyllde en plats och en funktion. Hennes kunnskap och hennes klarhet, hennes förmåga att uttrycka sig och ställa till rätta, organisera och genomföra saker och ting, måste väcka beundran i vilka sammanhang hon än uppträdde. Det var något myndigt med henne utan att hon behövde ta sig någon yttre pondus eller annars visa ett dugg högtidlighet (vilket nog kan vara frestande vid t.ex. konferensbord). Hon spred i stället glädje och värme, hon hade temperament och humor till dagligt bruk. Och hon var så välsignat självständig, som om hon i första hand helt enkelt representerade en präktig och pålitlig, för saken djupt engagerad kvinna som hette Mimi och var från Oslo.

Ville man tillägga att hon också värdigt och självständigt representerade den norska kultursläkt och den akademiska miljö som hon kom från, kunde detta tjäna till förklaring på något hos hennes person som imponerade genom ett visst naturligt och öppet frisinne. Som intellektuell typ hade hon sin rot i norska traditioner på samma gång som hon var sig själv. Liksom sin kusin Nordahl Grieg var hon visst ensam om sin tveklösa och klarsynta radikalism inom sysselsättningen.

Med Mimis förutsättningar och läggning var det i och för sig att vänta, att hon skulle spela en roll i den norska kvinnorörelsen. Men att hon senare skulle komma att representera spetsen av denna på ett särskilt sätt, också utanför Norge, det har hon inte ens själv kunnat föreställa sig, då hon 1936 (samma år som hon blev lektor i Oslo) tog plats i ledningen av den återupplivade "Kvinnesaksforeningen". Hon hade sin egen syn på kvinnosaken redan då — eller: "at kvinnesak og mannssak er så omtrentlig det samme" — och utvecklade den som en överty-

gande samhälls- och kultursyn i den ståtliga boken "De frigjorte hender". Där var hon en historiker som skrev aktuell och social historia, och på den linjen fortsatte hon som publicist. Nu var det fascismens tid, och så kom kriget och ockupationen. Hon stod självfallet bland dem som krävde motstånd och handling, för demokrati och för freden och friheten. En tid var hon fängslad men höll för övrigt ut i sin skola. Efter kriget var hon lika avgjort med i motståndet mot den fortsatta våldspolitik i skilda delar av världen och mot "atlantpaktens" förberedelser till nya krig. När Norges Demokratiske Kvinneforbund (den norska avd. av

Då Mimi Sverdrup skrev boken "Barnas århundre" var det inte minst dessa små hon drog en lins för. Den här lille träffade hon vid KDV:s rådsmöte i Berlin 1951.

Den 8 januari gick Mimi Sverdrup Lunden ur tiden. Från dess bildande och fram till den svåra sjukdom som knäckte hennes hälsa var Mimi Sverdrup den norska KDV-sektionens ordförande. Här berättar två svenskar, författaren Henry Peter Matthis och Rut Adler om den bortgångna vännen och medkämper.

KDV) stiftades 1947 blev hon dess ordförande, och hon förde sedan genom detta och som redaktör för tidskriften "Kvinner hjemme og ute" en helhjärtad och segerviss kamp för de progressiva kvinnornas samarbete för freden.

Henry Peter Matthis

★

Med Mimi Sverdrup Lunden gick en stor internationell kvinnogestalt ur tiden, en fredspartisan av ädlaste resning, en organisatorisk kraft som är sällsynt — en kvinnorörelsens pionjär i vår egen tid, som i vidaste bemärkelse

såg som all kvinnorörelses yttersta motiv och innebörd: frihet och likarätt som medel att försvara släktets fredliga utveckling.

Mimi Sverdrup tillhörde all världen och arbetade alltid utifrån internationella perspektiv, men ändå var hon så genuint norsk som någonsin en norskfödd kan vara. Hennes förvärvsarbete var ett lektorat vid ett Oslogymnasium. Ferierna var för Mimi alltid fyllda av föredragsresor och organisationsarbete, från nordligaste Norge ner till dess sydspets — Mimi Sverdrup var den första självskrivna ordföranden i den norska KDV-sektionen intill sjukdomen tvingade henne att avgå.

Men det stora obegränsade arbetsfältet var hennes författargärning. I sina böcker har hon skrivit sitt minnesmärke för historien och för oss. I "De frigjorte hender" och "Den lange arbeidsdag" är det kvinnans ställning i den svåra övergången från naturalhushållning till industrialism som skildras på ett oförlikneligt sätt, fyllt av humor och lysande av kunskap och klokhet. Hon har också till boken "Kvinden og Maskinen" gett ut en handledning för studiecirklar.

Men äreminnet över Mimi Sverdrups författarskap är hennes ljungande fredspredikan "Barnas Århundre" — där varenda sida, späckad med dokumentariska fakta som den är, är som ett bart huggande svärd i din själ — aktuellt i dag som när den skrevs 1948. I eldskrift borde den boken stå för varenda kvinna och man som i dessa dagar är på väg att sjunka ner i "vad tjänar det till"-mentaliteten. Alla är vi frestade av denna mentalitet, alla är vi offer mer eller mindre för den. Ty den är det metodiskt skapade och väl underhållna grundlaget för det kalla krig som hindrar avspänning och bereder väg för katastrofen.

"Barnas Århundre" kom ut 1948 på Hans Martinussens förlag i Bergen. Den är ovärderlig även som uppslagsbok — en historiebok — i alla de länder som berördes av andra världskriget. Den är ovärderlig som dokument — och argument — i varenda avdelning av SKV. För mig är den omistlig för att jag dessutom möter människan Mimi Sverdrup på varje rad: lysande intelligent, sarkastisk, bitande ironisk — och levande, varmt förstående för allt det ursprungligt äkta, urmodersdjärv i ömhet för värnlösa, positivt förslagsrik i striden för vett och förnuft.

Rut Adler

Förra sommaren stod Guatemala i brännpunkten för vårt intresse genom det brottsliga övergrepp som då begicks mot dess folk och bakom vilket Amerika stod. 10 år tidigare hade Guatemalas folk jagat i väg den diktator som förts till regeringsmakten av de amerikanska frukttrusterna som behärskade landets ekonomiska liv, och folket hade tillsatt en moderat regering som börjat demokratisera förhållandena, gett folket jord, infört skolundervisning o.s.v. Om hur rättslöst folket nu åter är berättar denna lilla skildring av en av Guatemalas kvinnliga skriftställare.

En berättelse ur livet av

LOLA VILLACORTA DE VIDAURRE

Varför hon blev AVSKEDAD

Från skolans glaslösa fönster öppnar sig en vid utsikt över byn. Från vägen kikar chokladbruna småtingar nyfiket mot skolan. Lärarinnan har berättat för dem att på onsdagen skulle antagligen ett par herrar från staden komma och övervara examen vid årsskiftet. Det är också anledningen till att barnen redan klockan sex på morgonen och klädda i sin söndagsstass belägrat den anspråkslösa skolan.

Herrarna har redan kommit i sällskap med godsförvaltaren och väntar att examen skall börja. Den unga omkring tjuguariga lärarinnan vidtar de sista förberedelserna: hon lägger fram pennhållare på borden, ställer fram bläckhorn och tar fram betygslistan. Blek och smal som hon är kunde man

ta henne för en liten flicka. Bredvid henne står hennes lille son, ett barn på omkring fyra år. Han är ännu blekare än modern och ser sjuk ut.

Äntligen går lärarinnan ut i gången och slår med en kläpp ett par gånger på en upphängd järnplatta. Knappt har barnen hört gonggongen förrän de kommer springande mot porten. I dörren stryker de, efter att ha uppfångat en blick från lärarinnan, det rufsiga håret tillrätta och ropar med ljusa barnaröster:

"Goddag!"

Förhören går raskt undan. Barnen visar vad de har lärt: de läser, skriver och räknar. På sina griffeltavlor tecknar de det som under det gångna året särskilt präglat sig in i deras hågkomst:

flygplanet som varje morgon klockan tio flyger över farmen, Don Nicolas' ko, som står bunden vid väggkanten och bredvid henne kalven; skolan med den vitblåa flaggan, som lärarinnan själv sytt och själv fäst upp på stråtaget; kyrkan och kyrkogården... Med de små näsorna ända nere på griffeltavlorna tecknar de trettio barnen med verklig iver.

Efter examen går de ut på gården för att visa de främmande herrarna sina små, sorgfälligt bearbetade grönsaksängar, hönsen, buren med kanierna. Och herrskapskokerskans lille, med den uppsvällda buken och de krumma benen, springer i förväg för att visa grisen som han fodrat upp med avfall från köket.

Barnen är belåtna. Herrarna gratulerar lärarinnan, som rodnar av förlägenhet.

"I vårt protokoll", sa den ene av herrarna i provningskommissionen, "bör vi berömma lärarinnan".

"Helst inte!" viskade förvaltaren och böjde sig mot de främmande herrarna. "Helst inte!" återtog han ännu lägre. "Godsherren vill inte att hans lantarbetares barn lär sig något. Om en lärare visar för stor iver avskedar han honom på stället."

"Det angår inte oss", sa herrarna. "Denna kvinnas prestation förtjänar ett lovord från skolmyndigheterna".

"Den stackarn!" utropade förvaltaren. "Hon kom hit med en svår malaria. Nu är hon äntligen på benen igen

och arbetar outtröttligt för att klara sig själv och sitt barn. Om ni lovordar henne kommer Don Otto genast att sparka iväg henne!"

"Men det är ju inte möjligt! Och om han verkligen är en sån barbar, då måste man ju göra klart för honom att det tillkommer honom att uppskatta sina underlydandes förtjänster som sig bör."

Förvaltaren kastade en medlidsam blick på lärarinnan som under tiden stått borta i ett annat hörn av rummet och lugnt och utan att ha hört något samlat ihop barnens skolhäften.

Skollovet började. En dag kom Don Otto från staden ut till sitt gods. Han var en man med rött pussigt ansikte och tunna läppar. Med en tjock cigarr i munnen gjorde han en rundgång genom sina ägor.

"Hur går det med skolan?" frågade han strängt.

"Bra... Allt i ordning", svarade förvaltaren.

"Hm-m..." brummade godsägaren. "Låt mig se provningskommissionens protokoll."

Han höll skrivelsen tätt intill sina närsynta ögon och fördjupade sig i innehållet. Med en gång lyfte han huvudet och väste ilsket mellan tänderna:

"Det lortiga indianynglet har lärt sig läsa... Hur mycket får den här flickan?"

"Åtta peso och kost."

"Vem var lärare här förra året?"

"Don Mundo Garcia. Kommer ni inte ihåg honom? Han fick tolv peso förutom kosten. Han hjälpte till på kon-toret och låtsade bara att han undervisade. Barnen kunde inte fördrå honom. Han var en dagtjuv. Och dessutom hade han inga kunskaper..."

"Vad gör han nu?"

"Driver omkring i byn och latar sig."

"Skaffa hit honom igen och ge honom en lön på femton peso."

★

Skollovet gick mot sitt slut. När lärarinnan kom tillbaka till godset för att börja skolan fick hon veta att hennes plats var besatt.

En trist och regnig dag lämnade hon, med sitt sjuka barn på armen, skolan och farmen. För att inte svälta ihjäl gick hon med på att arbeta som tvätterska på ett grann gods för usel lön. Med bekymrade blickar såg hon sig tillbaka, såg för sista gången på skolan där hon, om också bara för en kort tid, återfunnit sin inre ro. I fjärran såg hon den vitblå flaggan fladdra i vinden som ville åtminstone den vinka ett medlidsamt avsked åt henne.

De olika åldrarnas problem

Spädbarnet och första trotsperioden

Spädbarnet lär sig genom att leka med sig själv att behärska sina egna lemmars rörelser. Det skriker eller jollar, efterapar ljud och enstaka ord och när det kommer in i sin 2:dra period, som omfattar 2:dra till 4:de levnadsåret, har det lärt att känna igen människor och föremål. Det lär sig att gå upprätt, springa och hoppa. Det fäster sig vid omvärlden på ett känslomässigt sätt, framför allt vid den som vårdar det. Barnet vill nu äga en människa alldeles för sig självt. Lämnat ensamt blir det olyckligt och tryggheten är borta. Men just när barnet behöver människor mer än någonsin uppträder ett själsligt fenomen som i stället isolerar det från människorna. Barnet börjar uppställa sina egna mål, upptäcker sin egen vilja. Detta tar sig uttryck som *t r o t s*. Det är en så lagbunden företeelse att man numera talar om en normal trotsperiod någon gång mellan 2 och 4 år. I regel har den en kort varaktighet, ty barnet lär sig att anpassa sig.

Skolmognad

Genom barnets olika lekar kan dess mognad avgöras och i den tredje perioden (5—8:de levnadsåret) har barnet kommit fram till att vilja prestera något, fullfölja en uppgift och känna glädje däröver. Barnet har då nått "verkmogenhet eller *s k o l m o g n a d*". I stället för den egna viljans godtycke och de nyckfulla känslorna framträder en spontan beredvillighet att utföra uppdrag, vara med på undervisning och inordna sig i en gemenskap. Den lugna arbetstakt som utmärker de följande åren avbrytes sedan av den analkande puberteten, som inleder en ny negativistisk period med trots och livsleda och avståndstagande från barnomens självklara auktoriteter. En smärtsam jagupplevelse äger rum med den oroliga frågan: Vad skall det bli av mitt liv? Det blir nog aldrig något! Och därtill kommer oron inför köns-mognadens fysiska genombrott.

ur biologisk och psykologisk synpunkt

II

Pubertetens olika perioder

Pubertetens senare period, d. v. s. den 5:te barndomsperioden, som varar in i ungdomsåldern (från 14—19:de året) utmärkes av nya bindningsförhållanden antingen till de gamla auktoriteterna eller till nya självvalda. Individerna mognar fram mot att kunna välja och vara trogen ett yrke, en älskade, en livskamrat.

Vi närmar oss nu den tid då man kan tala om äktenskapsmognad och föräldramognad.

När en viss äktenskapsålder i lag fastställts, torde från början utgångspunkten ha varit hänsyn till avkomman. Erfarenheten från länder med låg äktenskapsålder, som t. ex. Indien, har lärt oss att barn av alltför unga föräldrar är svagare än fullvuxna föräldrar. Den alltför unga modern kan visserligen genomgå havandeskap och förlossning utan större risker, men följderna efteråt under amningen kan bli förödande. Dessutom föreligger ju sällan för de unga sådana ekonomiska villkor att de kan bilda ett hem, som ger barnet trygghet och möjlighet till en normal utveckling. De är även psykologiskt sett omogna för föräldraskapets ansvar.

Då köns-mognaden och möjlighet till att sätta ett nytt liv in i världen kommer åtskilliga år tidigare än äktenskaps- och föräldramognad, uppstår kravet på ungdomens abstinens från könsmgänge under den period av livet som kallas "den utsträckta pubertetsperioden".

Av psykologer som Charlotte Bühler, Bernfeld och Spranger har det påpekats att med stigande kultur övergångsåren tenderar att bli allt längre. Hos folk med primitiv kultur rör sig denna övergångsperiod, vanligen omgärdad av noggranna bestämmelser och ceremonier, endast om en helt kort tid — några månader eller mer. Sedan betraktas de unga som sexuellt mogna varelser och ingår i sin omgivnings sexualordning och därmed i ett fast slutet samhällssystem. Hos kulturfolken räknar vi övergångstiden till 6 å 8 år. Charlotte Bühler skildrar i sin bok *Ungdomens själsliv* (Natur och Kultur, Stockholm 1935, 4:de uppl. 1943) utförligt de båda skilda linjerna i pubertetsutvecklingen. Först har vi den fysiska köns-mognaden, sammanfallande med den negativa fasen — den andra trotsperioden — som innebär det naturliga och nödvändiga lösslitandet från barndomens självklara auktoriteter. Sen kommer den andra linjen, den andliga mognadens, som fordrar ännu en utvecklingsperiod. Den innebär sökandet efter egna självvalda auktoriteter eller så småningom ett återvändande till de gamla. Vidare innebär den att kunna gripas av intressen och idéer samt på det sexuella området ett sökande efter komplettering.

Äktenskapsmognad och föräldramognad

Först när de båda linjerna löpt samman till en personlighet, är denna mogen att vara trogen ett arbete, en livs-älskade, en livskamrat. Och när detta hänt är man ungefär framme vid vår lagstadgade giftermålsålder — 18 år för kvinnor och 21 år för män. Stödd på sitt stora dagboks-material från ungdom i många länder understryker Bühler starkt, hur det tidiga tagandet i anspråk i sexuellt avseende av den kroppsliga mognaden hindrar den andra linjens normala utveckling. Även om tillförlitliga preventivmedel funnes, kan sålunda de tidiga reglerade sexualförbindelserna, s. k. kamratäktenskap, icke tillrådas, utan det principiella kravet på ungdomens sexuella

abstinens under dessa utvecklingsår måste bibehållas. Lika väl som vi vet och accepterar att det är olämpligt att låta ett barn börja skolan om det icke i alla avseenden nått skolmognad, lika väl borde vi kunna acceptera fordran på en viss äktenskapsmognad och föräldramognad — icke för att det är mera anständigt eller moraliskt, utan helt enkelt av respekt för livets egna lagar.

Givetvis föreligger stora individuella variationer i detta hänseende med tidigt eller sent inträdande mognad.

Förutsättningen är också självfallet att vi i vår kulturform vidhåller det monogama äktenskapets idé och därför lika självfallet vill fostra de unga till att i så stor utsträckning som möjligt kunna realisera denna idé.

Vi måste även vara ense om vikten och betydelsen av den ömsesidiga känslöbindningen de bägge parterna emellan — att de håller av varandra, har ömhet, respekt och ansvar för varandra. Detta senare bör icke minst i denna tid påpekas.

I diskussionen om dessa frågor möter man emellanåt den invändningen: Ja, det är gott och väl att ställa upp fordran på ömsesidig kärlek, men om man nu inte kan känna något sådant, man har ändå sin sexualhunger och sin ensamhetskänsla.

En människa kan av olika anledningar lida av känslökyla och vad en människa icke kan ge kan man naturligtvis ej heller fordra av henne. Men kravet på ansvar och redlighet mot den andra parten kvarstår orubbligt. Å andra sidan måste det anses som en oerhört viktig uppgift, vilket även barnpsykologerna framhåller, att se till att sådan skada icke uppkommer som kan hindra att "kärlekens låga kan bli tänd i ett människobro" (Nycander: Personlighet och moral, sid. 126, Tiden 1943).

Ett förtidigt och ett försent

När man talar om äktenskapsmognad och föräldramognad får man komma ihåg att de individuella olikheterna är stora. En del människor har en långsam utvecklingstakt. Om sådana människor utan tvingande inre nödvändighet av hänsyn till den andra parten eller rentav ur prestigesympunkt, tryck från kamrater o. d. tvingar sig själva in i ett regelbundet sexualliv, blir detta ofta en besvikelse, som antingen avskräcker för framtiden eller driver vederbörande ut i ett jagande efter nya

Trotsperioden är en så lagbunden företeckelse att man närmast talar om en normal trotsperiod någon gång mellan 2 och 4 år. Men i regel har den en kort varaktighet, ty barnet lär sig att anpassa sig, säger artikelförfattarinnan.

erfarenheter. Å andra sidan får man ej heller glömma att likaväl som det finns ett "förtidigt" finns det ett "försent". Vare sig detta beror på ekonomiska omständigheter eller hänsyn och bindning till föräldrar och syskon, kan det medföra väsentliga olägenheter för den normala utvecklingen av kärlekslivet.

Det första könsungäget

Låt oss för ögonblicket antaga att till äktenskapsmognad komma ungdomar beslutat att förena sina öden. Vare sig det första sexuella närmandet gått före eller efter samhällets sanktion av förbindelsen kan vissa vanskligheter möta, i all synnerhet om båda parterna saknar erfarenhet.

Hos de flesta kvinnor erbjuder den ringformade mödomshinnan eller hymen som markerar ingången till slidan, ett visst motstånd för samlagets fullbordande. Forceras detta hinder på ett brutalt sätt från den manliga partens sida och utan tillräckliga förberedande åtgärder, kan smärtförmimelsen bli så stark att samlivets normala utveckling riskeras. Ett alltför stort hänsynstagande kan å andra sidan åstadkomma samma effekt. Man har därför framkommit med förslaget att mödomshinnan genom ett operativt ingrepp skulle i förväg sprängas. I vissa fall då denna är ovanligt tjock eller starkt utvecklad kan ett sådant ingrepp bli nödvändigt. Men i vanliga fall är det enligt min uppfattning icke försvärat. Man måste komma ihåg att

den fysiska föreningen är en anpassningsprocedur, där det gäller att visa ömsesidig hänsynsfullhet och känsla för den andra parten. Går det hela i stället ut på att få en viss kvantitet fysisk njutning och tillfredsställelse, utan att tillräcklig psykisk bindning kommer till uttryck, kan motparten lätt reagera med — att icke reagera alls, med andra ord med könskyla. Det är även av vikt att komma ihåg att könsdriften både hos mannen och kvinnan företer en viss periodicitet och påverkas av ansträngande fysiskt eller intellektuellt arbete. Med bättre förståelse för dessa variationer skulle många äktenskapliga missförstånd kunna undvikas. Sexuella upplysningsbyråer, till vilka knutits experter av olika slag, är en skriande nödvändighet som måste av samhället beaktas. Alltför ofta möter man mångåriga missförhållanden, som en enkel rådgivning hade kunnat klara upp.

Havandeskap och förlossning

Första symptom till havandeskap är menstruationens uteblivande. Men ihågkommas bör att detta kan ske av många andra anledningar. Icke minst oro för ett icke beräknat havandeskap kan stoppa upp regleringen. Tyvärr har det hänt att kvinnor riskerat och förlorat sitt liv genom fosterfördrivande ingrepp trots att intet havandeskap förelegat. Genom de moderna kemiska havandeskapsproven kan en sä-

(Forts. å sid. 20)

Dessa glada unga kvinnor är representanter för jordens största folk.

med lycka skulle svaren kanske bli något olika. Men de vanliga enkla kvinnorna skulle säkert sammanfatta det så: att vi får ha våra kära omkring oss, att vi är friska och har arbete och inte lider nöd, att barnen har det gott. Och det är väl i korthet den enkla lycka vi människor begär, därför att det är den som är grundstommen till allt annat som är oss till glädje. Men ändå finns det på vår jord hundratals miljoner människor som saknar det. Och så länge det är på det sättet kan vi inte, om vi är riktiga människor, slå oss till ro. De andras barn, alla barn, har lika stor rätt till hem, mat och undervisning som våra. Det är det internationella kvinnodagen vill få oss att hålla klart i minnet: Alla barn är våra barn och som vuxna bär vi ansvaret för deras öde, därför att det är bara vi vuxna som kan förändra världen så att fred och social rättvisa härskar.

8 M A R S

Redan före det första världskriget samlades behjärtade kvinnor till aktion mot krig och förtryck. Det var på sommaren 1910 som de socialistiska kvinnorna på en internationell konferens i Köpenhamn, då det första världskriget redan började kasta sin slagskugga över Europa, riktade en uppmaning till kvinnorna om vaksamhet och manade dem att instifta en speciell kvinnornas dag till försvar för freden och det arbetande folkets rättigheter. Och genom åren som gått har 8 mars, den internationella kvinnodagen, alltmera blivit ett samlat uttryck för kvinnornas vilja till fred och lycka.

★

LYCKA — vilket stort ord, säger ni kanske. Men... En kvinna som besökt det nya Kina berättar, att på frågan om vad kvinnorna värdesatte mest av det som folkmakten gett dem — lika lön för lika arbete, yrkesutbildning, skolor åt deras barn, daghem och annat — fick till svar av en kvinna: *Att vi har mat till våra barn, att de inte längre behöva svälta ihjäl, att vi vet att de får leva och växa upp!* När man vet att i det gamla Kina miljoner människor varje år dog hungerdöden förstår man hen-

nes svar. Det måste vara den högsta lycka — att barnen får leva. Det är det väsentliga, därför att *livet* är det väsentliga.

Skulle vi svenska kvinnor i gemmen söka definiera vad vi menar

Den senaste tiden har vi hört om stora möten och demonstrationer i Västtyskland mot återupprustningen. Vi är ju annars vana vid att kvinnorna brukar vara i minoritet i demonstrationståg, men från

Västtysk ungdom protesterar mot att bli soldater. Det är inte kaserner Tyskland behöver, utan bostäder, står det på ett av plakaten. Bilden bredvid på nästa sida visar kvinnor från såväl väst- som öst-Berlin, vilka demonstrerar samman under det demokratiska kvinnoförbundets fana för freden.

Hamburg och andra västtyska städer erfar vi att det kvinnliga inslaget i dessa manifestationer är mycket stort. Vad är det som gör att de tyska kvinnorna visar en sådan påtaglig politisk aktivitet? Är det inte detsamma som kom till uttryck i den kinesiska kvinnans svar: den egna erfarenheten och all dess bitterhet. Också för dem är *livet* det väsentliga och det är det de slår vakt om när de i tusental och åter tusental vandrar ut på gatorna med sina paroller: Skydda ungdomen mot att bli rekryterad i en ny krigsmakt — Vi vill ha fred och samförstånd, icke krig!

★

En rad ledande japanska kvinnor har sänt ut en vädjan till alla kvinnor i världen — också till oss svenska kvinnor! — om gemensam uppslutning kring kravet på förbud mot framställning och användning av atomvapen. Också där är det de egna oändligt bittra erfarenheterna som talar. Tre

1955

gänger har vi japaner drabbats av atom- och vätebombernas förbannelse, framhåller de och skildrar de ohyggliga verkningarna av dessa vapen inte bara för de hundra-

tusentals kvinnor, barn och åldringar som dräptes av atombomben i Hiroshima och Nagasaki i augusti 1945, utan också för de överlevande och ännu ofödda. Från alla delar av världen varnar vetenskapsmännen för de fruktansvärda verkningarna av experiment med atomvapnen och i dagarna har den engelske atomfysikern professor Burhop vid London-universitetet, med anledning av Atlantrådets beslut att lägga utnyttjandet av vätebomber som grund för sin strategi, framhållit hur utomordentligt alarmerande ett sådant beslut är. Han framhåller att även om det endast skulle bli fråga om "tak-

tisk" bombning skulle en vätebomb fälld vid Elbe framkalla död och radioaktiva skadeverkningar i Stockholm, Amsterdam, Paris och London. Stora områden av Europa blir så atomsmittade att allt liv blir omöjligt där och på ett oändligt mycket större område blir spannmåls- och grönsaksodling samt fisken i haven atomsmittad. När västmakterna talar om användning av atomvapen "för taktiska ändamål" i händelse av krig, så måste man komma ihåg att det innebär död — omedelbart eller så småningom — för miljoner och åter miljoner människor av civilbefolkningen i Europas länder.

★

Vi svenska kvinnor har inte själva upplevt ett krigs faser — är det kanske därför ännu så många är ljumma eller avvisande då det är fråga om fredens försvar? Vi har inte sett våra hem brinna, inte sett husen störta samman över värnlösa människor, inte behövt fly ut på vägarna med våra barn efter att ha mist hem och allt. Vi har inte suttit i skyddsrummen med våra små medan himlen ovanför våra huvuden stått i brand. Men andra kvinnor har gjort det, miljoner och åter miljoner kvinnor i Europa och Asien. Och de vädjar till oss med den franske frihetskämpens ord: "Använd era ögon till att se, så ni slipper använda

Nyligen öppnades i Tokio en utställning om atombombsangreppen mot Hiroshima och Nagasaki och de skadeverkningar dessa haft på de överlevande. Här betraktar besökarna bilder på skadade barn.

ETT JUDISKT BARN

Jag vill gärna berätta litet om min barndom, därför att jag tror att mina upplevelser i det nazistiska Tyskland inte skiljer sig mycket från andra judiska barns. Det känns egentligen underligt för mig att hänvända mig till mödrar — för det är väl de flesta av er som läser detta — därför att jag ofta har tänkt att det var väl att min egen mor dog redan innan ångesten kom in i min tillvaro.

Jag var nio år gammal när nazismen marscherade in i mitt medvetande med nattliga fackeltåg och slagdången: "Och när judeblodet sprutar från kniven, går det ännu en gång så fint..." Jag förstod inte mycket av det som skedde men minns ännu skuggorna som flackade upp och ned längs de mörka husväggarna. Och en dag kom min morfar hem sönderslagen. Jag bodde samman med min bror hos min mors föräldrar eftersom min far inte hade råd att ha oss hos sig. Men så reste morföräldrarna till Amerika och vi kom tillbaka till min far och styvmor. Vi var mycket fattiga. Två tunna skivor rågröd med ett tunt lager margarin till morgonmål, potatissoppa och en liten köttbit till middagen, ibland kryddat med ett par skedar "Sauerkraut", och fyra tunna rågrödsskivor med ett tunt lager margarin på till kvällsmat — det var all den mat som skulle ge oss styrka att

Ur den danska tidningen *Vi Kvinder* har vi hämtat denna skiss, skriven av en tysk jude, sedan 1939 bosatt i Danmark. Det är sin egen barndom i 30-talets nazistiska Tyskland han berättar om. Skall de tiderna komma tillbaka?

försvara oss utåt. Som jude hade min far mindre och mindre möjligheter till att förtjäna livsuppehållet. Den dåliga ekonomin förde med sig gräl, ömsidig upphetsning — jag kan ännu höra dörarna smälla, se en kniv blänka till i luften — och höra hjärtan som dunkade högre än den fientliga tystnaden mellan min far och styvmor, mellan hennes barn och min bror och mig och så vidare.

Jag var alltid rädd. Så snart jag steg ut på gatan — äntligen fri från raseriet därhemma — tog ångesten mig i sina kalla armar. Mina skolkamrater beskyllde mig för att ha sagt: Hitler är en svinpäl, vilket så när hade fört till arrestering och koncentrationsläger. Jag fick en varning av min lärarinna, men det var inte mina skolkamrater nöjda med. De lurpasade på mig och

Bilden är inte från 30-talet. Den är hämtad ur den västtyska bildtidningen "Stern" och återger en situation under valförberedelserna i höstas i Västberlin, då medlemmar av "Tyska partiet" (nynazister) öppet tillämpade de metoder om vilka artikelförfattaren berättar. Som synes har uniformerna kommit på igen!

dem till att gråta!" — Den som är så blind att hon menar att det som hänt i Japan inte angår henne och som tycker att det är bara "otäckt" att höra om hur hundratusentals människor en augustidag dog en ond och bråd död — måste hon inte bli seende när framstående atomfysiker talar om att den första vätebomb som fälles över Europa är ett direkt dödande hot mot hennes och hennes käras liv!

I Japan hade till den 15 januari i år 22 miljoner människor satt sina namn under kravet på förbud mot framställning och användning av atomvapen. De som gått i husen och kvarteren och samlat dessa namn har inte gjort det för sitt nöjes skull. Och det är inte för sitt nöjes skull de tyska kvinnorna går ut på gatorna och demonstrerar mot återupprustningen av Västtyskland, det är inte för sitt nöjes skull den tyska fackföreningsrörelsen och hela arbetarrörelsen, de intellektuella, kyrkans män och tiotusentals andra sätter in alla sina krafter på att förhindra att Tyskland åter blir slagfält. Det är

för livets skull de gör det, för att mänskligheten inte skall gå under.

★

Den internationella kvinnodagens maning till vårt lands kvinnor lyder: Slut upp kring kravet på förbud mot framställning och användning av atomvapen. Protestera mot att man sätter en ny tysk armé på fötter och under kommando av gamla revanschlystna nazigeneraler. Gör din plikt mot dina kära och mänskligheten — försvara livet.

Och till alla er, kära vänner, som oförtrutet strävar att öppna människornas ögon för den ohyggliga fara vi alla svävar i, till er går Internationella kvinnodagens maning: *Tappa inte modet! Vi är inte ensamma!* Vid vår sida står miljoner och åter miljoner andra som har ögon att se med och outtröttligt arbetar för fredens sak. Och vi skall vinna flera och flera ty vi har rätten och förnuftet på vår sida och livet självt, det mångfaldiga rika livet. Det vi strävar för är mänsklighetens enda hopp i dag: *Freden.*

V. S.

gav mig stryk. Jag var alldeles ensam mot alla; det enda vapen jag hade var mina ben. Men ångesten kunde jag inte fly ifrån. Om natten bad jag gråtande till Gud, men han var tyst. Fanns där då ingen hållpunkt i världen? Varför blev jag förföljd?

En dag gick jag tillsammans med min far på gatan. Plötsligt kom en grupp S.A.-män "mit festem Schritt" (med fasta steg) och svarta fanor med vita benknotor på — vi flydde in i en portuppgång, för det hände ibland att de bröt ur ledet och jagade ett par judar. När de äntligen hade marscherat förbi frågade jag min far om det fanns någon gud. Det vet jag inte, sa han med ett pinat uttryck i ansiktet.

Jag flydde från gata till gata med min ångest och mitt "varför", men min längtan efter trygghet var så stor att jag fortsatte att tro att den måste finnas på ett eller annat ställe, även fast jag inte ens ens gick säker för de minsta. Den treåriga pojken som bodde i samma uppgång hade alltid ett "jude-svin" färdigt för mig när vi möttes. Detta barn, stupade det i nazisternas sista kamp 1945 eller är det soldat i dag?

Ännu hör jag de värnlösas skrik i novemberdagarna 1938, när "folkvreden" bröt in i judarnas lägenheter och kastade levande och döda föremål ut

Vetenskapsmän

VARNAR

Dr Eugene Rabinovich och fru Henry Quasler vid universitetet i Illinois, USA, har sänt ut en gemensam förklaring i vilken de hänvisar till att "verkningarna av vätebomben på de ärftliga organen kan föra till ett smygande självmord för mänskligheten". De säger vidare: "Faran består däri, att radioaktiviteten kommer att öka med varje ny vätebombsexplosion, medan dess försvinnande är en ytterst långsam process som sträcker sig över hundratals år. Atmosfären skulle kunna bli så besmittad att slutligen varje litet landstykke, luft och hav är infekterade".

på gatan, krossade glasrutorna i den lilla judiska restaurangen en trappa upp. Den gamla kvinnan där nere, som av och till brukade sticka åt mig ett stycke bröd med smör på låg blödande uppe hos oss, hennes döttrar och gamla judar tvingades att hoppa över en två meter bred bäck, och när jag stal mig till att kika ut genom fönstret såg jag hur en av mina skolkamrater blev slagen i gatan med en batong; synagogor brändes ner, folk föstes till koncentrationsläger, ett sådant där min farbror hade suttit i två år och blivit kastrerad därför att han hade gått i säng med en icke-judisk flicka.

Efter dessa händelser försökte vi alla utvägar för att utvandra, men judar var inte välkomna. Min äldste styvbror lyckades dock komma till Argentina och min bror reste till Israel. Min tolvåriga lillasyster sände vi till den belgiska gränsen, men hon blev avvisad. På våren 1939 tog familjen sig illegalt över gränsen till Belgien, medan min farmor och jag blev kvar i Tyskland. I juni 1939 fick jag lov att komma till Danmark. Men min farmor, som jag höll mycket av, blev kvar där nere och när jag sedan skrev till henne fick jag brevet tillbaka med påskriften: Flyttad, adress okänd. Den gången förstod jag ännu inte vad detta "flyttad" betydde. Min andra styvbror gick samma öde tillmötes.

Kära "Vi Kvinder", jag måste tänka på barnet — även om jag inte kan låta bli att minnas de många barn som jag såg stuvats samman i godsvagnarna i Theresienstadt för att föras till gaskamrarna — men låt mig nu tänka på barnet och glömma min barndoms ångest. Låt mig tänka på barnen i hela världen. Och när jag ser dem framför mig blir jag rädd, därför att jag ser så många svälta och hör flygmaskinerna som vill dem ont. Jag ser så många

Liten gosse med stort problem

Denna gosse är Mark Sobell, fem år gammal. Han har inte sett sin pappa på två år. Hans pappa heter Morton Sobell, och är vetenskapsman. Nu är han fånge på fängelseön Alcatraz, där han kämpar för att bevisa att han är oskyldig till "förberedelse till spioneri", för vilket brott han är dömd till 30 års fängelse i samband med makarna

stora barnaögon som frågar varför de inte kan få ett stycke bröd med smör på eller varför far och mor är trista och grälar om pengar och varför de inte kan få några leksaker — och detta varför som är så stort och ångestfullt, och som också kan fråga inom oss själva, detta varför måste besvaras. Och när jag tänker riktigt över det tycker jag det är gott att det finns fäder och mödrar, att det finns vuxna människor som kan ge ett svar och som kan göra barnaögonen ljusa och glada.

Alex Eisenberg.

Rosenbergs fall. Man har nu lyckats utverka tillåtelse för Mark och hans syster Sydney, 15 år gammal, att få besöka sin far i Alcatrazfängelset, vilket hittills varit stängt för barn. Mark är för liten för att förstå att hans fars liv hotas av en ny fånge, Alexander Pavlovitsch, som nära nog mördat en medfånge och som anklagats för politiskt mord i Jugoslavien. Fru Sobell har ansökt hos president Eisenhower om förflyttning av hennes make från det farliga Alcatraz. Hon har fått svar genom fängelsedirektör Bennett att förflyttning skulle tas under övervägande. Morton Sobell har skrivit att polisen besökt honom i fängelset för att pressa honom att uppges kampen för att bevisa sin oskuld. FBI-polisen försökte skrämma honom att säga att han och Rosenbergs är skyldiga.

Frågespalten

Om ni har bekymmer av något slag och ingen att anförtro er åt eller om ni känner er ensam och längtar efter kontakt, så kan ni skriva era frågor och funderingar till Frågespalten, Box 180 73, Stockholm 18 — och Sofia skall försöka svara.

Kära Sofia!

Det är något som bekymrar mig, något som jag söker en förklaring på. Det gäller försäljningen av Vi Kvinnor på min ort. Jag ser hur lätt det är att sälja tidningen på andra ställen i vårt land, hur kvinnorna tycker om den, hur trevlig och stimulerande den är för dem. Också jag själv tycker så, men mina grannar i denna norrbottenby där jag bor är omotagliga för Vi Kvinnors charm. Eller var ligger förklaringen till att så få vill köpa den — eller ens läsa den, om de får den till skänks. Här finns många kvinnor, vilkas män är politiskt och socialt intresserade, också flera radikala män, som har arbete i närliggande industrier. Men deras fruar läser hellre om exkung Faruk eller om kungligheter härhemma än om allvarliga och intressanta problem och fina noveller som i Vi Kvinnor.

Här finns en del föreningar: ett par missionsföreningar, en kyrklig syförening med många medlemmar, vidare filialer till husmodersföreningen och soc.-dem. kvinnoklubben i närmaste större samhälle.

Är det möjligt att få svar på denna klagovisa? Är det mitt fel att intresset är så svagt?

Nyinflyttad i jordbruksbygd.

Svar:

Kära Ni!

Det är inte ert fel, det kan vi börja med. Ni bör göra så gott ni kan, och orkar ni fortsätta därmed kan det möjligen bli bättre med tiden. Några förklaringar kan vi dock försöka att ge!

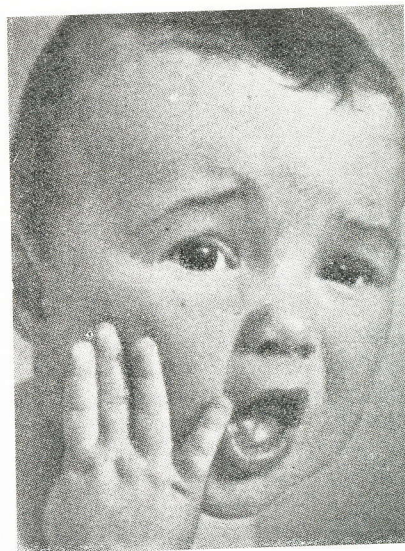
1) Ni är nyinflyttad och kommer med en ny tidning. Det är klart att man ser en smula skeptiskt på er iver och er nya tidning som avviker från den tidning som har exkung Faruk som följetong!

2) Särskilt stor måste misstänksamheten vara i en bondebygd, där kvinnorna sedan urminnes tider hållits undan från allmänna

Barnpsykologen:

Jag kan gott föreställa mej att den trofasta läsaren av denna spalt av och till tänker: Är det då alltid föräldrarna som är skuld till alla svårigheter med barnen — är vi allihopa en sån flock sadistiska varelser som vi egentligen beskylles för? Finns det ingen ursäkt för oss?

Det finns massor — om det kan vara en tröst. För det första att de allra flesta av oss själva är uppfosttrade i den gammaldags andan att olydnad är olydnad och bör straffas därefter. Det är inte med lätt samvete vi använder dessa metoder, men många är helt enkelt inte klara över att saken kan gripas an på ett annat sätt — och att det till på köpet ger bättre re-

...en liten orostiftare som uppför sig som om han hade rätt till ett helt rum för sig själv.

Kan föräldrar ursäktas?

sultat i det långa loppet. Men det lönar sej inte att skjuta över skulden på våra föräldrar och deras; vi måste försöka att ge våra barn en annan "behandling". Som nu detta med ångern vi själva känner när barnen varit omöjliga och vi själva förlöpt oss. Det är det märkliga med denna förnimmelsen att man blir arg, inte på sej själv, men på de ungar som får en att tappa besinningen och bokstavligen tigger stryk som man brukar säga. Och därmed är grunden lagd till den onda cirkeln.

Det har talats i det oändliga om

att barnen skall känna trygghet och kärlek omkring sej. Men hur ska man kunna ta sej an barnen vart och ett när man arbetar borta 8 timmar och sen har inköp och matlagning och städning, lappning och tusen och en trivialiteter som måste göras. Dålig ekonomi och trygghet — kan de två sakerna förenas? Mors och fars bekymmer kan knappast undgå att smitta av sej på barnen. Gör bostadsbristen och de i många fall trångboddade lägenheterna uppgiften lättare för föräldrarna? Nej, sannerligen inte — tvärtom. Det är begripligt om

intressen — och en fredstidning och fredsrörelse är ju ett verkligt allmänt intresse! Kyrkan och köket har varit husmödrars område — och tycks ju vara så än i er bygd. I köket har de sin dagliga gärning och i kyrkan eller syföreningen sin uppbyggelse.

3) Ovanan att läsa gör också att det är svårare för den ovane att hålla fast tankarna vid en problemartikel eller litterär novell än en illustrerad enkel äventyrsskildring av uppsatta personers liv. Att lärarinnor och sjuksköterskor inte läser Vi Kvinnor måste bero på politisk misstänksamhet: de håller sig till sin facktidning eller sitt partis tidningar — såvida de inte läser samma slag som de andra kvinnorna i er by.

4) Som fjärde punkt vill jag ta med

något mycket viktigt: de flesta kvinnor har inte tid att läsa, de har inte tillräcklig hjälp hemma, och de orkar inte på småstunder läsa något utöver det allra enklaste i de tidskrifter som barnen eller männen köpt hem och som ligger och slänger därhemma. Och när de unnar sig en ledighet är det samvaron med andra som blir det viktigaste — det blir på den urgamla institution som kallas syförening, den som är välkänd, anständig, utan oroande nyheter, doftande av prat och kaffe. Låt oss förstå dem — utan att förargas. Var med eller försök att på någon sammankomst av något slag få läsa upp något riktigt bra ur Vi Kvinnor! Det behöver inte vara sista numret eller årgången. Ta något som ni själv fäst er vid!

Sofia.

En förbrytelse mot barnen

I denna artikel av den kände amerikanen Albert E. Kahn presenteras ett stycke amerikansk verklighet av i dag, den våldsamt stigande ungdomskriminaliteten, som av president Eisenhower betecknats som ett av nationens mest trängande problem. Albert Kahn är känd för svensk publik som författare till böckerna "Högförräderi i Amerika" och "Den stora sammansvärjningen", båda utkomna på Arbetarkultur. Artikeln fortsätter i nästa nummer.

Jag lever i en stad som ligger på de bergiga stränderna av Hudson, cirka 60 mil nord om New York. Det är en liten stad, vilket många av dess invånare är mycket belåtna med ty de tror att deras stad skiljer sig från de stora och medelstora städerna inte bara genom sitt lantliga läge utan också genom ett annat levnads-sätt. Och när vi — min hustru och jag — såg hur våra tre söner lekte med de andra barnen i den närbelägna skogen, susade ner för sluttningarna på sina cyklar eller åkte skridsko om vintern och simmade i den närbelägna sjön om sommaren, då var vi böjda för att liksom de andra föräldrarna säga: "Hos oss har barnen det i alla fall bättre." Men nyligen rubbades denna åsikt hos de flesta invånarna genom vissa händelser.

en liten orosstiftare som uppför sej som om han hade rätt till ett helt rum för sej själv får sej en dask i stjärten och det är begripligt om samma öde drabbar ungen på 2 1/2 — 3 år som absolut ska äta själv och grisar ner inte bara sin egen lilla person utan bord och närsittande.

För vanliga människor är det nästan en ouppnåelig lyx att försöka uppfostra sina barn i harmoni och till harmoni — men så ska det inte vara — och det är en av orsakerna till att vi måste förstärka arbetet för att folk ska ha bättre bostäder och därmed bättre möjligheter.

Visst finns det ursäkter för oss om sinnet rinner över och vi tar till stryk, fast vi vet att det är fullständigt galet. Men finns det någon ursäkt för om vi försummar att göra vad vi kan för att skapa tryggare förhållanden för barnen, både våra egna och andras...

Vår lokaltidning talade i ett av sina senaste nummer om orsakerna till den starka oron i vår stad. Den publicerade på första sidan fyra artiklar om barnen. I en berättades om ett möte i stadens mellanskola, där föräldrar och elever diskuterade nödvändigheten av en bättre planlagd ungdomsverksamhet för de unga i staden, för att motverka "den överhandtagande vandalismen och dryckenskapen" bland dem. Den andra artikeln återgav en förklaring av ortens polischef som hävdade att enligt hans mening "de ungdomliga förbrytarnas föräldrar i lika hög grad som de själva är ansvariga för Rowdy-oväsendet i staden". I en tredje artikel hette det att enligt en rapport från byrån för kommunala arbeten hade under den senaste månaden 73 gatlyktor krossats genom stenkastning eller skottlossning. Den fjärde artikeln återgav under en trespaltig rubrik följande meddelande: Fem ungdomar i vår stad har häktats och skall inom kort ställas inför domstol för att de överfallit en fjortonårig elev i mellanskolan. De hade slagit honom halvt medvetslös och sedan låtit honom ligga på gatan med blödande sår i huvudet och ansiktet och med krossad underkäke.

Våldsdåd vardagsmat

Men att vår lilla stad blivit skådeplats för sådana avskyvärda händelser är ingen engångsföreteelse. Den sorgliga sanningen är att dessa fall hotar att bli typiska. Lokaltidningens redaktör skrev:

"För oss är detta problem nytt. Men i de flesta större och stora städer har sådana händelser redan blivit vardagsmat... Myn-digheter, uppfostrare, psykologer och kyrkliga representanter bemödar sig förtvilit att motarbeta masskriminaliteten och brot-ten som griper om sig. Det rör sig här om ett av våra nationella problem."

Det är inte överdrivet. Själva president Eisenhower betecknade nyligen ungdomskriminaliteten som "ett av nationens mest

trängande problem". Aldrig någonsin tidigare förekom i Förenta Staterna en sådan stegring av ungdomskriminaliteten.

"Vad är det som sker" frågade senator Robert C. Hendricksson, ordförande i senatens underutskott för undersökning av ungdomskriminaliteten, i tidskriften PARADE. "I huvudstaden ökade ungdomskriminaliteten på ett enda år med 60 procent och för landet i sin helhet har den ökat sedan 1948 med 30 procent."

Senator Hendricksson förklarade vidare att man måste räkna med att under loppet av detta år mer än en miljon amerikanska barn råkat i konflikt med polisen. Och myndigheterna fastställer att på varje barn som ertappas vid en förbrytelse kommer åtskilligt flera som polisen inte får tag i...

Barn som narkotikaslavar

De ungdomliga brottslingarnas förbrytelser har heller aldrig tidigare varit så grymma och skrupellösa som i dag. I alla delar av landet växer oavslutligt antalet barn som fasttagits för rån, våldsdåd, våldtäkter, stöld och mord. I en del storstäder måste man tillämpa utgångsförbud för att bekämpa ungdomskriminaliteten. I Filadelfia häktade polisen nyligen närmare 1.000 pojkar och flickor i åldern 13 till 20 år för att få slut på "en ungdomsterror vars make aldrig tidigare skådats". I New York, Los Angeles, Chicago, San Francisco och andra storstäder hör det till ordningen för dagen att hetsiga slagsmål utkämpas mellan fientliga ungdomsband, varvid batonger, knivar och revolverar kommer till användning. Antalet åt narkotika hemfallna barn och ungdomar har i Förenta Staterna ökat till den grad att tidskriften "U. S. News and World Report" fastställde: "Ungdomliga narkotikaslavar är ett av vår tids tecken".

Att ungdomar begår mord har i vårt land blivit en allt vanligare företeelse. Det rör sig här inte bara om att ungdomar blir dödade i de hetsiga striderna mellan fientliga ligor utan också om barn som mördar sina lekkamrater eller bekanta — ja till och med sina föräldrar. I genomsnitt begås två till tre mord om dagen av barn. Nyligen förgiftade en ung pojke i New York sina föräldrar; när fadern inte dog tillräckligt snabbt hällde pojken i den döende ännu en dos gift. Några dagar senare

sköt en femtonårig pojke i Minnesota sin far, sin mor och sin mormor. Det må förefalla otroligt, men det är dock sant att hela befolkningen sedan i en televisionssändning kunde se och höra en intervju med detta andligen förkrympta barn. Man frågade pojken om han "inte hade något han ville säga till andra barn och föräldrar."

"Det är svårt att föreställa sig barn som inbrottstjuvar, gangster, narkotikaslävar och mördare", skriver "New York Times" "och ändå är det i dag sanningen".

V arför är det så? Denna fråga har redan gett anledning till de mest olikartade förmodanden. Sedan länge har man ju hos oss diskuterat problemet om ungdomskriminaliteten, men aldrig tidigare har det kommit ut så mycket böcker, avhandlingar och artiklar, aldrig har det hållits så många föreläsningar och gjorts så många undersökningar som nu. Och teorierna om orsakerna till ungdomskriminaliteten är nästan lika många. För att bara nämna några av de orsaker som man trott sig finna: Arvsanlag, bristande uppfostran, splittat familjeliv, flykten från kyrkan, bristande intresse från föräldrarnas sida, nöd, körtelrubbingar, sinnesrubbingar, otillräckliga avkopplingsmöjligheter, undernäring, syndefekter, dåliga tänder, alltför täta ombyten av bostad.

En av de mest utbredda teorierna är att ungdomskriminaliteten huvudsakligen har sin grund i familjeförhållandena och skulle kunna övervinnas om barnen finge mera kärlek och deras föräldrars äktenskap vore lyckligare. Denna mening hävdar också makarna dr. Sheldon och dr. Eleanor Glueck som gemensamt arbetar vid Harvarduniversitetet; båda gäller som de mest framstående vetenskapsmännen på detta område och anförde nyligen inför senatens rättsutskott om resultaten av sina forskningsarbeten: "Fröet till brottet sås redan i de tidiga barnåren och i många fall är det inte bara nöden som är orsaken utan frånvaron av kärleksfulla föräldrar som uppfostrar sina barn till disciplin med ömhet men också med fasthet."

Man måste notera att specialister som makarna Glueck inte med ett ord nämner orsakerna till den nöd så många familjer lever i och inte tar ställning till den inverkan som det nuvarande kalla kriget utövar på familjelivet.

En annan teori skyller barnens "asociala uppträdande" huvudsakligen på själsliga störningar och neuroser hos barnen. Enligt detta är "medfödd fientlighet och instinktiv angreppslust" hos barnen orsak till ungdomskriminaliteten.

I boken om ungdomskriminaliteten med titeln "Children who hate" ("Hatande

Från våra avdelningar:

Fart på medlemsvärvningen

Just nu pågår för fullt i alla avdelningar — hoppas vi — kampanjen för att värva nya medlemmar till förbundet. Från Västra Sveriges distrikt rapporteras att man beslutat öka medlemsantalet fram till den 8 mars med 30 procent och i distriktets huvudstad, Göteborg, förklarar flera avdelningar att den siffran tänker de absolut överskrida. Och de har utmanat Stockholmsdistriktet att ställa upp i ädel tävlan om förstapriset i kampanjen. I Örebro distriktet, där man höll årskonferens i mitten av januari, hyser man liknande planer och har till den ändan lagt upp en mycket konkret plan för vad varje avdelning kan och bör göra i denna viktiga kampanj för att stärka förbundet.

Jämsides med planläggandet av denna kampanj har också prenumerantvärvningen pågått för fullt och när detta skrives är den ännu inte avslutad. Det gäller ju att inte bara hålla prenumerantsiffran från i fjol utan att också väsentligt överskrida den. Här är våra vänner i Norrbotten värda en alldeles särskild honnör. Vid distriktskonferensen i Luleå i novem-

barn") förklarar psykoanalytikern Fritz Redl och hans medarbetare, sociologen Wineman: "Vår svårighet består däri att vi inte vet tillräckligt om hatet och därför inte tar det tillräckligt allvarligt."

Men dessa författare ger ingen förklaring på varför de amerikanska barnen i dag till synes är mer anlagda för hat än de var för några år sedan. De talar heller inte om den inverkan på barnen som den propaganda har som uppmanar till hat mot andra länder och folk och betonar "nödvändigheten" av att ständigt av omsorg för det egna landet vara redo till aggression mot andra.

En inflytelserik grupp av psykoanalytiker och specialister på barnproblem hävdar, att ungdomskriminaliteten har sin förklaring i det faktum att alla människor av naturen är förbrytare. Så citerar makarna Glueck

(Forts. å sid. 20)

ber beslutades att här skulle man gå fram efter en väl uppgjord plan och med bestämda mål för varje avdelning. Resultatet har blivit glänsande. I fjol hade distriktet 832 prenumeranter, redan den 1 februari hade den siffran överskridits med 121 och man var uppe i en samlad upplaga av 1.395, lösnummerförsäljningen inberäknad. Men kampanjen fortgår som sagt och norrbottningarna lovar att komma med mera. Främst på området ligger Luleå avdelningen.

Som andra distrikt när det gäller att skaffa prenumeranter till Vi Kvinnor kommer Västra Sverige som i det närmaste hade värvat lika många prenumeranter fram till 1 februari som de hade i fjol. I Göteborg hade vi då en samlad upplaga av nära 1.800 ex. och distriktets sammanlagda upplaga var 2.500 ex. Men kampanjen pågår som sagt och vännerna i Västra Sverige gnor på för fullt.

Vi vill i detta sammanhang göra våra prenumerantsamlare uppmärksamma på att vi av nr 1 tryckte så stor upplaga — det gör vi också av detta nummer — att samtliga nytillkomna prenumeranter får tidningen från årets början. Om betydelsen av att vår tidning har en stor fast läsekrets behöver vi inte orda, det förstår ni allesamma så väl.

★

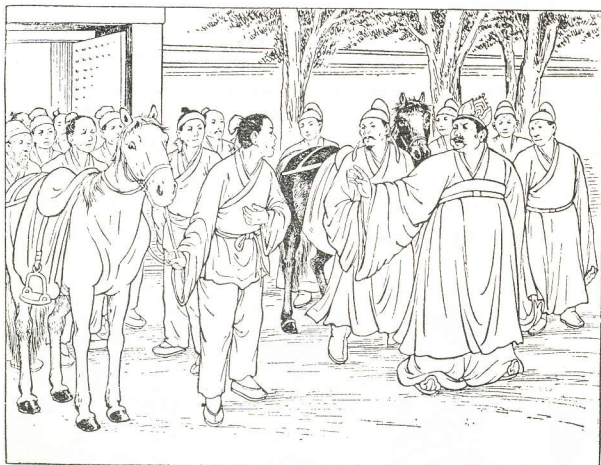
I nästa nummer ska vi ge lite glimtar från avdelningarnas arbete för övrigt. Det är ju många goda aktioner som genomförts och många lyckade möten och fester som organiserats under senare tid och som bör omnämnas. Av utrymmesskäl måste det emellertid överstå till nästa nummer. En sak vill vi emellertid fästa alla våra läsares och tidningsarbetsares uppmärksamhet på: den lilla "frågelapp" vi hade inne i tidningen i förra numret. Var så snälla och klipp ur den och fyll i den och sänd oss den. Därmed gör ni oss en stor tjänst i redaktionen och hjälper oss att göra tidningen just så bra och intressant som ni vill ha den.

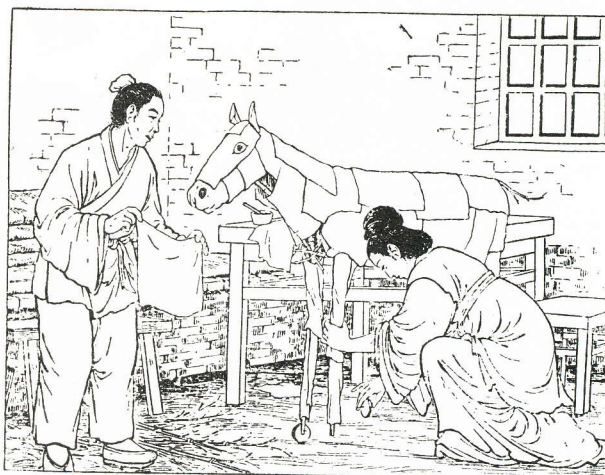
25. Kejsaren var ursinnig. "Hur vågar hon säga att hennes man är bättre än jag?" Han skickade en budbärare och utmanade Chuang till en ridtävling nästa dag, — "den som vinner skall få henne till hustru".

27. Nästa dag red Chuang i kapp med kejsaren, vilkens svarta stridsbingst snabbt tog ledningen. Kejsaren vände sig bakåt och såg hånfullt och triumferande på Chuang.

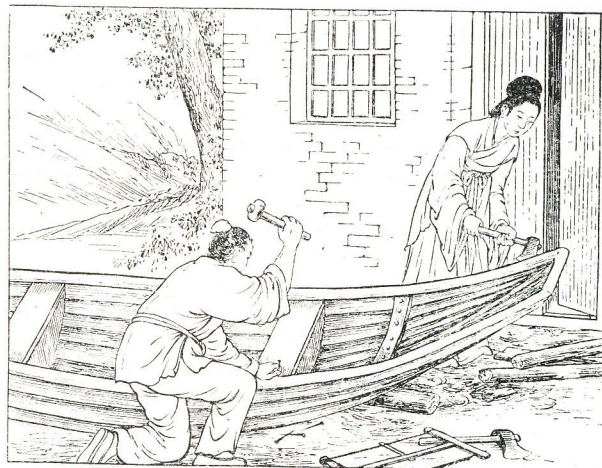
29. "Då är det klart, förmodar jag", sade Chuang. "Ingalunda", fräste den elake kejsaren. "I morgon skall vi ha en riddtävling. Om du vinner den kan du få behålla din hustru".

26. Fru Klok var inte rädd. "Du kommer inte att förlora", sade hon till Chuang. Hon gjorde en häst av bambu och papper, bläste på den och så blev den ett vitt sto.

28. Men när de närmade sig målet ryckte Chuangs vita sto plötsligt fram i teten och vann. Folket hurrade och applåderade.

30. Chuang och hans hustru arbetade hela natten och byggde en båt av cederträ och de gjorde aktern hård och skarp som stål. Detta var fru Kloks idé.

LUVA och TUMVANTAR för tonåringen

LUVAN

Det går åt omkring 150 gr. garn till den här luvan och man använder strumpstickor och stickar runt i slätstickning. Garnet bör vara så grovt att 4 maskor i bredd mäter 1,5 cm och 6 varv i höjd lika mycket.

Lägg upp på fyra stickor 32 m. på vardera (128 m. i allt) och sticka 12 varv. Börja så hoptagningen. *Första hoptagningsvarvet:* $\times$ 2 m. tills., sticka 30 m., upprepa från + 3 ggr. så att det blir 4 hoptagningar på varvet. Sticka så 7 varv utan hoptagningar och börja sedan *2:dra hoptagningsvarvet:* + sticka 1 m., så 2 m. tills., sticka 28 m., upprepa från + 3 ggr. Sticka så 7 v. utan hoptagningar. Därefter *3:e hoptagningsv.:* + sticka 2 m., därefter 2 m. tills., så 26 m. Upprepa från + 3 ggr. Fortsätt på detta sätt med 4 hoptagningar vart 8:e varv och se till att hoptagningarna varje gång förskjutes med 1 m. Efter det 23:e hoptagningsvarvet (man har då 36 m.

kvar) stickas ytterligare 4 v. utan hoptagning, varefter man stickar 2 m. tills. hela vägen tills 9 m. återstår. Klipp av garnet, drag garnändan igenom de återstående 9 m. och fäst.

Gör en tjock, 5 cm lång snodd, förse den med tofs och fäst den i mösstoppen.

Garneringen på luvan utföres med virknål: Börja från innersidan (som framgår av bilden har luvan en uppvikning runtom) och virka 4 v. i fasta m. Virka sedan dubbelstolpar och fäst dem omväxlande i sista

v. av de fasta m. och i själva mössan så att de bildar trekanter. Se bilden.

VANTARNA

Till vantarna åtgår ca 75 gr. garn och de stickas med något finare strumpstickor än luvan, så att 3 m. i bredd mäter 1 cm.

Vänstervanten:

Lägg upp 56 m. och sticka resår (2 am. 2 rm.) i 5 cm. Övergå till slätstickning. När arbetet mäter ca 11 cm fäster man de sista 8 m. av varvet på en säkerhetsnål (för tummen) och i stället för dessa 8 m. lägger man upp 8 nya. Sticka ytterligare ca 7 1/2 cm och övergå så till hoptagningen: Sticka 1 m., 2 m. tills. på första stickan, på andra stickan kommer hoptagningen i slutet av stickan, på den tredje i början och på den fjärde i slutet. Tag ihop på detta sätt vartannat v. tills 8 m. återstår. Drag tråden igenom och fäst. *Tummen:* Tag upp de 8 m. från säkerhetsnålen, tag vidare upp de 8 nyupplagda m. och mellan dessa två 8-mask-grupper 1 m. vid varje sida så man får i allt 18 m. på stickorna. Sticka ca 5 cm. och tag sedan ihop tummen på samma sätt som ovan.

Högervanten stickas på samma sätt, blott att tummen placeras i början av första varvet.

Bot för kalla fötter

Till otrevligheterna så här års hör kalla fötter. Fryser man om fötterna när man är ute men de snabbt blir varma igen när man kommit inomhus, ja då är allt i ordning. Men det är många människor som aldrig känner sig riktigt varma om fötterna vintertid och det kan då varken vara behagligt eller hälsosamt att ständigt gå omkring med nästan känslolösa iskalla fötter och ha svårt att somna om kvällen därför att fötterna inte vill bli varma. Man kan naturligtvis hjälpa sig med en värmeflaska i sängen, men det övervin-ner ju inte orsakerna till att fötterna ständigt är kalla. Orsaken kan vara störningar i blodomloppet. Det är alltså inte bra att likgiltigt finna sig i det onda, som ju så småningom kan föra till underlivsbesvär. Andra orsaker till att man ständigt fryser om fötterna kan

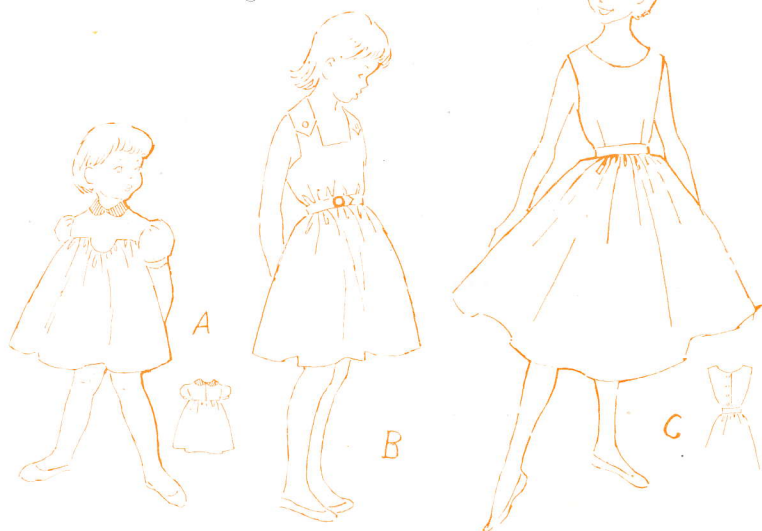
Vi talar om kläder

Käseri av MARGOT

Så fort julen var över började butikerna fresta vår ack så magra kassa med allt möjligt i klädväg till ofta verkligt låga priser. Och realisationerna fortgår vecka efter vecka och man får faktiskt mobilisera all sin viljestyrka för att gå förbi alla skyltfönstren... Men den som har någon vana vid att sy själv har säkert försett sig med några stuvbitar i realisationsrushen. Och kanske funderar över hur de bäst ska komma till användning.

Varje mamma som har småflickor vet hur tacksamt det är att sy åt dem. Av en billig stuv kan det bli den sötaste klänning.

Modell A här på bilden kan vi väl kalla den klassiska småbarnsklänningen. Den har funnits i årtionden, antingen besparingen varit rak, snibbig eller rundad som här. Att tyget måste vara

vara för trånga skor som hindrar fotens och tårnas rörelser, eller också inflammationer i kroppen, trög mage eller nervösa störningar. Tala med läkaren men gör också något själv emot det onda.

Kraftigt och framför allt regelbunden massage av fötter och ben stimulerar blodomloppet. Att skrubba dem med en kraftig borste är också bra. Ta sedan ett växelbad och låt vattnet gå åtminstone över fotknölna. Fotsalt i båda vattnen. Håll fötterna i så hett vatten som möjligt i två minuter, sedan en halv minut i kallt, eller, om ni är mycket känslig, fem minuter varmt och tio sekunder kallt. Växla tre—fyra gånger och avsluta med kallt. Torka så av fötterna väl och massera dem kraftigt med någon fet kräm, glöm inte tårna.

Ju mer energiskt och regelmässigt den här kuren användes desto snabbare kommer resultatet. Och tag varmt på om fötter och ben.

En ung flicka, som ådragit sig en smärtsam blåskatarr genom allt för

lätt klädsel fick ett recept hos doktorn. När hon kastade en blick på det fann hon bland allt latin: "ett par varma byxor och ett par yllestrumpor". Det och de allvarliga förhållningsregler läkaren gav henne har hon aldrig glömt.

— Äh, man ska väl inte skämma bort sej så där! menar en del, som visserligen fryser så de skakar men i alla fall aldrig har annat än tunna silkebyxor på, eller till och med bara nylontrosor. Men de är säkert inte så muntra längre när de plötsligt börjar upptäcka tecken till förfrysningar på benen. Varför först bli klok av skadan? Nu finns det så smidiga både strumpor och byxor i crépenylon eller ylle och perlon att ingen behöver känna sig bylsigt påklädd när hon skyddar sej för kylan. De skador som kan uppstå genom att man går för lätt klädd om underlivet och benen vintertid är så pass allvarliga och kan ha så tråkiga följder för framtiden att mödrars och läkares förmaningar till de unga flickorna inte får uppfattas som tjat.

tvättbart när det rör sej om damer i den åldern säger sej självt. Tvättsammet t. ex. i pastell eller någon klar färg — rött eller blått — är praktiskt och vackert, ett smärutigt bomullstyg kanske ännu bättre. Den lilla runda kragen kan vi göra i två delar. Det mest praktiska till den är bomullspiké, som tål kokning. Fäst den med tryckknappar. Vi kan sy flera kragar till samma klänning, passar man på att tryckknapparna är placerade på precis samma avstånd så är det väldigt behändigt att byta på ren krage utan att behöva träckla fast den.

Till skolflickan är västklänningen ett önskeplagg, praktisk också därför att hon till den kan bära blusar eller jumpers som blivit för korta. Ett enfärgat, gärna litet kraftigt tyg passar bra, lika så tvätt- eller manschesterssammet eller ett inte alltför storrutigt ylletyg. Modell B. har den fördelen att den inte är avskuren i midjan utan bara hålles till i midjan av ett skärp. Man kan dessutom sy axelbanden så pass långa att de kan släppas ned allteftersom flickungen växer. Gör man fällen nedtill bred har man en västklänning som det finns växtplats i.

För flickan från 12 år och uppåt passar modell C bra. Den består av två delar, en väst som slutar ca 12 cm nedanför midjan och som man knäpper bak samt rynkad kjol med linning. Man kan ha den som västklänning med blus eller jumper och som finklänning utan blus. Eftersom västen och kjolen inte är ihopsydda finns det en viss "växtmån" också i den här modellen.

Modell D slutligen visar hur vi kan använda en stuvbit i smärutigt ylle eller i en klar färg till något nytt åt oss själva. Västen är ju blivit mycket modern igen och klädsam är den. Och tänk så härlig att ha under vådräkten! För den hoppas vi ju få ta till om några få veckor...

Margot

En förbrytelse...

(Forts. från sid. 16)

högaktningsfullt i sitt omfångsrika, högt rekommenderade verk "Unraveling juvenile delinquency" ("Undersökningar om ungdomskriminaliteten") ett avsnitt ur ett verk av Freuds anhängare, Franz Alexander och Hugo Staub:

"Den mänskliga varelsen föds som förbrytare, d. v. s. som icke anpassande sig till samhället. Under de första åren av sitt liv bibehåller den sin fulla kriminalitet... I fortsättningen lyckas det den normala människan... att delvis undertrycka sina kriminella instinkter..."

Enligt detta innebär den snabba stegringen av ungdomskriminaliteten i Förenta staterna helt enkelt, att ständigt fler amerikanska barn föds som inte är i stånd att undertrycka sina "ursprungliga kriminella instinkter" och därför i hela sitt liv blir förbrytare. De som förfäktar denna teori om kriminaliteten ger ingen förklaring på de biologiska grunderna till stegringen av denna sorts födelser...

Professor Paul W. Tappen vid New York-universitetet, som gäller för att vara en av landets ledande auktoriteter på området ungdomskriminalitet lägger inte ansvaret på barnet som individ och dess "kriminella instinkter" utan på det nuvarande samhället och dess skadliga inflytanden på barnen.

Men ändå hyser professor Tappen, i likhet med dem som betraktar barnen som förbrytare, inget hopp om en lösning av problemet. "Dessa störningar är för djupt rotade i samhällets struktur och funktion...", förklarar professor Tappen i sin bok "Juvenile delinquency" ("Ungdomskriminalitet"). "Sannolikt kommer samhäl-

let också i framtiden att producera sina förbrytare. Och det är faktiskt klart bevisat att dessa kommer att växa i antal och våldsdåd... I samma omfattning som samhällets organisation blir alltmera komplicerad och dess krav ständigt ökas måste en ständigt större del av befolkningen gå under i kampen om upprätthållandet av sin personliga integritet och sin anpassningsförmåga till samhället".

Betecknande nog nämner praktiskt taget ingen av de i Förenta Staterna just nu utkommande böckerna om ungdomskriminaliteten med ett enda ord de verkningar som atmosfären av det i landet härskande kalla kriget har på barnen. Man kan rota igenom dessa angivligen så vetenskapliga verk från pärm till pärm utan att finna den ringaste hänvisning till följderna och verkningarna på de unga amerikanerna av den atmosfär som det kalla kriget skapat.

(Forts. i nästa nr.)

De olika åldrarnas...

(Forts. från sid. 9)

ker diagnos ställas, dock ej tidigare än en vecka, helst 14 dagar efter en menstruations uteblivande. Tidigare kan ingen undersökningsmetod i världen konstatera om graviditet föreligger. Ej heller kan de ofta använda insprutningarna av hormonpreparat avbryta havandeskapet eller framkalla menstruationen där havandeskap ej föreligger.

I havandeskapets andra och tredje månad uppkommer ofta illamående, oftast åtföljt av en tydlig psykisk depression. Även om illamåendet är psykiskt betingat finns en hel del medicin, t. ex. olika vitaminpreparat, som kan mildra eller borttaga olägenheterna under denna period. I vanliga fall försvinner illamåendet efter tredje månaden, men kan i undantagsfall kvarstå längre eller först komma fram under de sista månaderna. I varje fall bör läkare rådfrågas. På det hela taget bör modern både i sitt eget och barnets intresse stå under övervakning under havandeskapstiden. Mödravården är i vårt land så ordnad att varje blivande moder skall ha tillfälle till fri läkarundersökning minst 2 å 3 gånger under havandeskapet och oftare om särskild anledning föreligger. Till förekomsten av de mycket fruktade konvulsionerna — eclampsi — bör urinen sär-

Kvinnor på väg

är en arbetarkvinnas roman i jagform — en ovanligt levande, intressant och kunnig skildring av arbetarkvinnornas liv under första världskriget, under depressionen i början på trettitalet, och under Spanienkriget fram till randen av andra världskriget.

Händelserna är förlagda till Göteborg, en för publiken relativt ny miljö. Gripande är barnets berättelse och syn på livet under det första världskriget, hennes brådmogna kamp för familjen när den goda modern dör av arbete och umbäranden efter en smärtsam och bekymmersam änketid.

Av denna flicka blir en medveten duglig kvinna, en förstklassig arbeterska, stridbar för arbetarnas och särskilt de arbetande kvinnornas rättigheter. Hennes liv är i motsats till så många kvinnors sammanvävt med de stora världshändelserna genom det vakna intresse som ger henne kunskap och den varma känsla som ger henne kraft att verka för fred och hjälp åt de förtryckta. Spanienkriget står henne nära sedan hennes make gått ut som frivillig — det lever med som knappast i någon svensk roman före denna.

Denna bok måste intressera alla kvinnor — den är varm, brinnande varm, lärorik utan lyftat pekfinger, bräddad med den sortens kvinnosak som gäller industrins arbeterskor och deras utveckling till socialt och politiskt medvetande och ansvar.

Och den är lätt att läsa — full av personlig intimitet och vardagsintressen, kärlek och vänskap vid sidan av de mer utåtvända problemen som rör kvinnornas ställning i samhället och arbetslivet. En bok för vakna och intelligenta kvinnor!

G. T.

(Hedvig Pauline: Kvinnor på väg. Arbetarkultur, 12:—, inb. 16:—)

skilt sista månaden undersökas med tätare mellanrum på förekomster av äggvita. Vid uppkommande blödningar bör läkare genast tillfrågas, då en blödning kan vara tecken till en hotande abort eller förtidig börd.

Tidningen VI KVINNOR
i demokratiskt världsförbund
Utgivare: Andrea Andreen
Redaktionskommitté:
Valborg Svensson, Birgit Ehrén

★
Utkommer med nio nr pr år.
Prenumerationspris per år:
Kr. 4:—.

Lösnummer 50 öre (kommissionärer antagas).

★
Postgiro: 513 23, Box 180 73,
Stockholm 18.

Svenska Kvinnors Vänsterförbund.

Förbundsstyrelsens lokaler är
belägna i Kungsgatan 79,
Stockholm. Tel. 53 19 61

Tryckeri AB Mercur, Stockholm 1955